

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 402. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319424293472/facsimile.pdf> (tilgået 28. oktober 2021)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

TILFØJELSER TIL KOMMENTAREN TIL I—III BIND

Litteratur om Paludan-Müller.

Nogle Breve vedrørende Opførelsen af „Karlighed ved Hoffet“ er trykte i Ude og Hjemme VI 341—45. (Meddelt af Hr. Skuespiller Robert Neiiendam.) Udgiveren finder det desuden rigtigst at oplyse, at han har henvendt sig til følgende udenlandske Biblioteker, hvor det kunde formodes, at der fandtes Breve eller Manuskripter fra P.-M., men alle vegne faaet det Svar, at intet saadant fandtes: Universitetsbiblioteket i Kristiania, Det kgl. norske Videnskabernes Selskabs Bibliotek i Trondhjem, Kungl. Biblioteket i Stockholm, Universitetsbibliotekerne i Upsala og Lund, Statsbiblioteket i Göteborg, samt, foranlediget ved en Bemærkning Side 115 i Frederik Langes Bog om det nære Forhold mellem P.-M. og den svejtsiske Teolog Alexander Vinet, til La Faculté de théologie de l'église évangélique libre du Canton de Vaud i Lausanne, hvor Vinets efterladte Breve og Papirer findes. Da disse Henvendelser alle fandt Sted i Efteråret 1908, burde Bemærkning derom have været optaget paa sit Sted i Indledningen i 1ste Bind.

Dandserinden

(1ste Bind Side 483—503.)

Hr. Bibliotekar Dr. phil. E. Gigas har gjort Udgiveren opmærksom paa en Lighed mellem et Par Strofer i „Dandserinden“ og et Par Strofer i Lorenzo de Medicis Digt „Ambra“ (15de Aarh.), [trykt i W. Roscoe: Lorenzo v. Medicis, aus dem Englischen übersetzt von Kurt Sprengel, Berlin 1797, Side 3 i Suppl.]:

1ste Strofe:

Fuggita è la stagion, ch' avea conversi
È fiori in pomi già maturi, e colti;
In ramo più non può foglia tenerci,
Ma sparte per li boschi assai men folti
Si fan sentir, se avvien che gl' attraversi
Il cacciator, e pochi pajon molti;
La fera, sebben l'orme vaghe ascende,
Non va secreta per le secche fronde.

(Forhi er den Aarstid, der havde forvandlet Blomsterne til Frugter, som forlængst er modnede og plukkede; paa Grenen kan intet Blad mere sidde fast, men de ligger spredte i de nu langt mindre tætte Skove, og man kan mærke dem, naar det hændes, at Jægeren gaar over dem, og de faa lyde da som mange; skønt Vildtet skjuler sine lette Fodspor, kan det ikke herved ubemærket paa det visne Løv.)

Ligeledes 4de Strofe:

Ha combattuto dell' impero, e vinto
 La notte, e prigion mena il breve giorno:
 Nel ciel sereno d' eterne fiamme cinto
 Lieta il carro stellato mena intorno,
 Ne prima sorge, ch' in oceano tinto
 Si veda l' altro aurato carro adorno;
 Orion freddo col coltel minaccia
 Febo, se mostra a noi la bella faccia.

(Natten har kæmpet om Magten og sejret, og fører nu den korte Dag med sig som Fange: glad styrer den sin stjerneprydede Vogn rundt paa den klare Himmel, som omgjørdes af evige Flammer; men den bestiger den ikke før den anden, den guldprydede Vogn ses neddykket i det purpurfarvede Ocean; den kalde Orion truer Phoebus med sin Kniv, hvis han viser os sit skønne Aasyn.)

Ligheden er ganske sikkert aldeles tilfældig og er et Eksempel paa, at samme Situation afføder nogenlunde samme Udtryksmaade, uden at der kan eller behøver at være Tale om Iaan. Herom henvises til Joh. Steenstrups Bog „Vore Folkeviser“, Side 272—74, hvor et andet lignende af Dr. Gigas fremdraget Eksempel (Lighed mellem et Drama af Spanieren Lope de Vega og Chr. Richardts „Drot og Marsk“) er nærmere belyst; Steenstrups Konklusion har Gyldighed ogsaa i den moderne Litteraturhistorie.

Ann. til 1ste Binds Side 29 Linje 31 (*Kongens Bageri*) udgaar; i Stedet sættes følgende:

»Kongens Bageri var velkendt endnu i Halvtredserne af forrige Aarh. Det laa ved Buegangen ved Kristiansborg Slot, den nærmeste Der til højre, naar man kom fra Marmorbroen. Her havde Holbager Aug. E. Bruun († 1887) sin Virksomhed. Omtrent ved nævnte Tidspunkt blev Bageriet nedlagt for at give Plads for den kgl. Staldetat. Bageriet var bekendt for sit fortræffelige Hvedebrød, Bagværk. (Meddelt af Hr. Pastor A. Jantzen i Gentofte.)

Ann. til 1ste Binds Side 52 Linje 1 (*Fjender*); tilføj:

Fjende lød oprindelig Fj-ende (Tonen paa -i-), senere, og helt almindeligt endnu i min Barndom: Finde (ganske som at finde), idet ikke -i- udfaldt (som i Fer, Se, o. a.), men det lige paafølgende -e-. Litteratur og Skole har nu nogenlunde sat et -j- igjennem i Udtalen: Fjender. (E. Jessen i Nord. Tidsskrift for Filologi 3 R. XVIII 26.)

Grevens Død

(1ste Bind Side 323—24.)

Hr. Fuldmægtig Alfred Nielsen i Nordisk Musikforlag har tilstillet Ud-giveren følgende:

Michael Cléophas Oginsky (f. 1765, d. 1833) har bl. a. komponeret en Række i sin Tid meget populære Polonaiser (findes endnu at faa paa Litoffs Forlag i Braunschweig). Om denne Mand skrives bl. a. i Mendels Mus. Conv. Lex. 2den Udg. 7 Bd. Side 329: „— Eine dieser Polonaisen, welche 1793 erschien, hatte ganz besonders viel Aufsehen gemacht und gewiss weniger durch ihre anprechende Originalität, als vielmehr durch die Erfindung einer tragischen Episode, die daran geknüpft wurde, zu der aber Oginskys Lebenslauf keinen Anhalt bietet. Diese Polonaise erschien in Paris in mehreren Auflagen. Das Titelblatt zeigte das Bild eines jungen Mannes, der sich durch einen Pistolenschuss tödtet, mit der Unterschrift: „Oginsky, désespéré de voir son

28*